

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beckserek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beckserek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre .300 D Negyedévre .75 D Félévre .150 D Havonta .375 D	
			Hirdetések díjszabás szerint		
			Megjelenik naponta délután		

Poincaré és Theunis tárgyalásai.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, ápr. 29.

Theunisnek Poincaréval folytatott megbeszélése teljesen magánbeszélgetés jellegű volt, titkárok és gyorsírók jelenléte nélkül. Theunis és Huymans már este vissza is tértek brüsszelibe.

A Petit Parisien a belga minisztereknek Poincaréval való tegnapi tárgyalásairól magáninformációk alapján azt írja, hogy az értekezlet egységes nézetre jutott arra nézve, hogy a jóvátételi bizottságnak átengedi mindazon intézkedéseknek előkészítését, amelyek a jóvátételi terv keresztülvitelét lehetővé teszik.

Elhatározta az értekezlet, hogy a Ruhrvidék gazdasági kiürítése semmiképpen sem vonhatja maga után a francia-belga csapatok visszavonását. A meghatározott kontingens mindaddig a Ruhr-vidéken marad, amíg Németország kötelezettségeit nem teljesítette.

A megegyezés létrejött arra nézve, hogy a német birodalom gazdasági és közigazgatási egységét a szakértői terv keresztülvitelének megkezdése után fokozatosan helyreállítják.

Poincaré és Theunis megállapították Franciaország és Belgium együttes eljárásának alapelveit. Németországnak végre kell hajtania a szakértői tervezetet, amelynek végrehajtását a jóvátételi bizottságnak hivatalosan szankcionálni kell, hogy a franciák és a belgák a mostani ellenőrzési és szervezési intézkedéseket a Ruhr-vidéken és a Rajna-tartományban felfüggesztik vagy megváltoztatassák.

A német birodalom gazdasági és pénzügyi egységének helyreállítása nem jelenti azonban, hogy a két kormány megszállása azonnal megszűnik. A két kormány ragaszkodik a brüsszeli határozathoz, a melyet ismételtlen körvonalazott, amely megállapítja, hogy a Ruhr-vidék kiürítését nem teszik függővé Németország pusztá igéreteitől.

Az SHS-magyar tárgyalások kedvezően haladnak.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, ápr. 29.

Az SHS állam és Magyarország közötti tárgyalásokban egyes kérdések máris eredményesek. Eddig megállapodtak a két állam honosainak kölcsönös orvosi ellátásában. Ugyanezek kedvezően haladnak a tárgyalások a járványok elleni védekezésről szóló eljárásnál.

Radikális-párti népgyűlés Bjelinán.

Pasity támadta az ellenzéki blokkot.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 29.

A háromnapos gör. kel. húsvét első napja meglehetősen eseménytelenül zajlott le. A második nap már élénkebb volt, amennyiben megérkezett Wienből dr. Krnjević Radies-párti főtitkár, aki rendkívül érdekesen nyilatkozott a Wienben időző pártvezér politikai állásfoglalásáról és a párt jövőbeni munkájáról. Tegnapi megalakult a horvát parasztpárt képviselői klubja is, amely a Zágrebben tartott alakuló ülésen egyúttal vezetőséget is választott és a parlamenti szokásokhoz híven, elküldte a házelnökségnek az erre vonatkozó jegyzőkönyvi határozatokat is.

A kormányválság ügye ma sem haladt előbbre. Politikai körökben megerősödött az a nézet, hogy a király mégis kihallgatáson fogja fogadni a Radies-párti vezetőembereket és meghallgatja ennek a pártnak is a kormányalakításra vonatkozó véleményét.

A horvát köztársasági parasztpárt vezetője különben május elsején nagyfontosságú értekezletre ül össze, amelyen — mint hirdik — a néphez intézendő kiáltványt szövegezi meg. A szózatban a párt főleg a horvát nép állásfoglalását ismerteti az állam belső berendezkedése kérdésében.

Ellenzéki körökben nagy elkeseredést szült, hogy a novivrbázi német pártgyűlést felelőtlen elemek megtámadták, hogy ezért a csendőrség szétosztotta az egybegyűlteket. Kraft István dr., a német-klub elnöke az atrocitások miatt tiltakozó jegyzéket adott át Srskity belügyminiszternek, amelyben kikel a német-pártot és a németiséget ért sérelmek miatt.

Pasity és kísérete hétfőn este utazott el Bjelinára. Az államfő és a hozzája csatlakozott pártvezérek Račaság hajón utaztak, onnan pedig Bjelináig autón tették meg az utat. A Račaságból és a Bjelinából érkező jelentések szerint Pasityt és kíséretét mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták. Amerre az autó elhaladt, nagy néptömeg állt sorfalat és szüntelenül elhangzó éljenzések üdvözölték a tömegeből az ősz államférfit. Bjelina lobogódíszit öltött erre a napra. A város bejáratánál felállított diszkapunál Prodanity esperes üdvözölte a magas vendéget, akinek szavaira Pasity meleg köszönetet mondott. A városházára érve, Pasity kiment az erkélyre és onnan köszönte meg az utcáról szün-

telenül hangzó üdvözléseket. Utána népgyűlést tartottak, amelyet a helyi szervezet elnöke, Sztanisity Vlada nyitott meg. Beszédében üdvözölte Pasityt, majd azt indítványozta, hogy küldjenek táviratilag üdvözlést a királynak, amit egyhangulag el is fogadtak. Popovity Matija radikális képviselő, tuzlai esperes, üdvözölte ezután az államférfit, a lakosság nevében megköszönte a látogatást és megjegyezte, hogy elfövetelét a nép sohasem fogja elfeledni. Beszédére Pasity a következőképpen kezdte válaszát:

„A népiünk iránt érzett nagy kötelességem késztetett arra, hogy öreg napjaimban idejőjjelek és elmondjak néhány szót.” Pasity ezután ismertette az SHS állam megalakulásának, a szerbek, horvátok és szlovének egyesülésének történetét, majd így folytatta: „Országunk sorsa a saint-germaini békeszerződésben és a vidovdani alkotmányban van megpecsételve. Utólag azonban elmentétek mutatkoznak az ország berendezkedése körül. Egyes testvéreink az alkotmány megváltoztatását kívánják, hogy miért — nem tudjuk, mert nem mondják meg. Ezek a testvérek blokkba tömörültek és koalíciós kormányt kívánnak táborukból alakítani, hogy eltávolíthassák a vezető állásokból azokat, akik az államegység érdekében küzdtek. Mi ezt nem engedhetjük meg. Véres áldozatok árán teremtettük meg ezt az országot és vérrel fogjuk megvédeni azoktól, akik az állam ellen törnek.

Megkértük a királyt, engedje meg, hogy a nép akaratát kérjük ki: Akarják-e megörizni az országot, vagy megváltoztatását kívánják-e. A kérdést eldönteni joga van a népnek. A király esküt tett, hogy a nép akaratára szerinte cselekszik és nem egyes pártok kívánságai szerint, azért bizalommal várjuk határozatát.

Nem tudjuk, mit fog a király határozni. A radikális-párt mindenestre az ország megvédeése érdekében fog küzdeni és remélem, hogy meg lesz a hatalma, hogy engedelmességre kényszerítse azokat, akik a nép akaratára ellen akarnak dolgozni.”

Pasity beszédét lelkes éljenzés fogadta. Utána Janity vallásügyi miniszter, Dragovity, a Ház alelnöke, Srskity belügyminiszter beszélt. Ez utóbbi főleg Radies államellenes magatartását ismertette.

Végül a gyűlés határozatot foga-

dott el, amelyben helyesli a kormány és a radikális-klub eddigi ténykedését s megvetéssel itéli el azon politikai pártok eljárását, amelyek az ellenzéki blokk név alatt egyesültek.

A népgyűlés befejezése után bankett volt. Délután négy órakor Pasity és kísérete elhagyta Bjelinát és visszaindult Beogradba.

Magyarország pénzügyi főbiztosa Genfben.

Genf, ápr. 29.

Smith bankár, Magyarország pénzügyi főbiztosa tegnap Genfben érkezett, ahol a Népszövetség gazdasági bizottságával behatóan tárgyalta a magyar szanálás tervéről. Smith ma tovább utazik Budapestre, ahová szerdán érkezik meg.

Budapest, ápr. 29.

Smith magyar főbiztos május elsején reggel a keleti expresszrel érkezik Budapestre. Kíséretében van Taylor, a Népszövetség pénzügyi bizottságának volt tagja. Ugyanezzel a vonattal érkezik Korönyi pénzügyminiszter is.

Összehívták a magyar nemzetgyűlést.

Budapest, ápr. 29.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a nemzetgyűlés elnökségéhez kérvény érkezett harmincegy képviselő aláírásával, akik a Ház azonnali összehívását kívánták.

Scitovszky elnök a nemzetgyűlést május 2-ikára össze is hívta.

A nemzetgyűlés összehívását a fájvédők és a szociáldemokraták kívánták. Az összehívást azzal indokolják, hogy a nyomdászsztrájk miatt szünetelnek a lapok és így az ország tájékoztatása válik szükségessé.

A budapesti nyomdászsztrájk tovább tart. A nyomdászsztrájk mai állásáról a kormány kiadásában megjelenő Reggeli Hírek a következőket jelenti: A nyomdászok már a sztrájk előtt a hékebeli bér 36–80 százalékáig kaptak a szakszervezeti indexszámok alapján javítást. A főnökök ajánlata szerint a munkabéreket további 16 százalékkal emelték volna Bizonyítékaik vannak a főnököknek arra, hogy a munkásság igen nagy része nem volt tájékozva a főnökök javaslatáról a szavazás idején.

Az Ujságírók Egyesülete ma küldött tisztelettel Bethlen miniszterelnöknek, akit megkérték, hogy a kormány tegyen lépéseket új tárgyalások megindítására.

HIREK

— április 30.

Aleksziévity Mita főispán Beeskerekre jön. Jól értesült forrásból vesszük a hírt, hogy Aleksziévity Mita, a beográdi kerület főispánja a jövő hét közepe táján városunkba érkezik és a vármegye területén hosszabb időt szándékozik tölteni. A főispán most elsősorban lesz hosszabb ideig városunkban és így alkalmas lesz közvetlenül tájékozódnia az őt érdeklő különféle kérdésekben. Beeskereki tartózkodásának ideje alatt alkalmat fog adni a magyarságnak és a magyarság vezetőinek, hogy vele érintkezhessenek és hogy ennek alapján egy lehető megállapodás létesüljön a kormány és a magyarság között.

A közművelődési egyesület Aranyünnepélye. A Torontálmegyei (Bánati) Magyar Közművelődési Egyesület május hó 3-ikán délután fél 5 órakor a Kaszinóterület nagyszínházában Arany János emlékünnepet rendez, a következő programmal: 1. Temetvénység. — Szavalja Hajdu Aranka. 2. Az asszony Arany költeményében — Kovács István preláts előadása. 3. Liszt: Notturmo — Zongorán játssza Jakabffy Margit. 3. Arany balladaköltészet — Gutjahr Károly litoktató előadása. 5. Hubay: Hullámzó Balaton — Griffl Lajos hegedűszozója, zongorán kíséri Jakabffy Margit.

Lapunk legközelebbi száma a május elsejei munkásünnep miatt pénteken a rendes időben jelenik meg.

A pörgekalap divatja.

Aki a tavaszt keresi a nyugati nagyvárosok utcáin, az szembetalálja magát az új férfikalapdivattal, a keskeny és bekanyarodón felkukorodó szélű kis kalapokkal, amiket a korrek divatnak nem vágnak a szemükbe, de fejük búbján viselnek. Ez az új kalaptípus már volt valaha és volt valahol. Ez nem más, mint a pörgekalap modern és nyugatra tolt kiadásában. Csak a szem nem fekete, csak a felőli pántliká hiányzik róla, csak a szurós, ezetű szem helyett néz két vizes gödör a hegyesre pödört bajusz helyén és a borotváltság unalma. A pörgekalap nyugaton kissé elgonddoloztatott. Ha a modern divat tovább megy és a magyar nép öltözködéséből tovább is kölcsönöz kreációkat, akkor hamarosan ráadás eszmák topoghatnak Berlin, Wien és Prága utcáin és lobogós ingű legények izgulnak majd a hávéházban azon, hogy mi a francia frank árfolyama.

Hangverseny a Péter király-szobor javára. A beeskereki orosz kolónia május másodikán nagy hangversenyt rendez a Városi Színházban, melynek tiszta jövedelmét a Főtéren felállítandó Péter király-szobor céljaira fordítják. A hangversenyen a beográdi opera következő tagjai működnek közre: Volevics asszony (szoprán), Gukaszov (tenorista) és Mariasec (basszista). Jegyek előre válthatók a „Torontál” kiadóhivatalában délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Városi kád- és gőzfürdő épül Beeskerekben.

Lejárt a pályázat határideje. — Egy ajánlat érkezett a városhoz.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 30.

Beeskerek városa, mint ismeretes, évekig fürdő nélkül állott s csak legutóbb változott meg ez a sivár helyzet, amikor egy magánvállalkozó, Kleits János dr. orvos, a Ver-smartiova-utcában lévő szanatóriumában gőz- és kádfürdőt építtetett. A város többiben tett kísérletet, hogy Beeskerek fürdő birtokába jusson, a kiírt pályázatok azonban nem jártak kellő eredménnyel, mert nem akadt olyan vállalkozó, akivel megegyezésre tudtak jutni. Ez év elején újabb pályázatot hirdettek, amelynek határidejét március tizenötödikében jelölték meg. A kiűzött terminus lejárt anélkül, hogy ajánlatok érkeztek volna. Az eredménytelenség miatt a város vezetősége meghosszabbította az eredeti határidőt április 28-ikáig s a döntést a 29-ére összehívandó városi tanácsra bízta.

A kedden délelőtt tartott tanácsülésen benyújták fel a beérkezett egyetlen egy ajánlatot. A vállalkozó Lukás építész, aki a pályázatban megadott instrukciókhoz szigorúan alkalmazkodva készítette el a tervrajzokat. A tervezet szerint egy feleleletes, nagykiterjedésű épület emelődne a gőzfürdő régi helyén, a Plank-kertnek a Béga felé eső részén. Az épületben modern, a mai higiénikus követelményeknek teljesen megfelelő fürdőt rendeznének be. A fürdőben három medencét építenének. A nagyobb közepes hőmérsékletű viz állana a vendégek rendelkezésére s ennek nagysága és mélysége olyan volna, hogy uszni lehetne benne. A két kisebb bazén közül az egyikben erősen melegített, a másikban pedig hideg vizet tartanának. Külön helyiségben volna a gőzfürdő. A kádfürdő részben tizenöt első- és nyolc másodosztályú fülkét helyeznének el. Emellett külön pihenő és masszázóterem, valamint más mellék-helyiségek volnának, úgy hogy az intézmény az igényeknek mindenképpen megfeleljen. A vizet a Béga-ból vennék és egy szűrőkészülékkel felszerelt rezervoárban tartanák s így megtisztítva kerülne a fürdőbe. A vizet a város vízből öntöznék a Plank-kertet is.

Az építést a város végezteti el a vállalkozóval s a fürdőt is házikezelésben vezeti. A részletek megtárgyalása a napokban történik meg. Amint létrejön az egyezség, azonnal hozzálátnak az építéshez, amely abban az esetben, ha még május hónapban kezdődik meg, szeptemberre véglegesen befejeződik. Ha a terv megvalósítása elé a tizenkettő órában nem gördülnek nehézségek, ősszel megnyithatja kapuit a városi kád- és gőzfürdő.

lyén, a Plank-kertnek a Béga felé eső részén. Az épületben modern, a mai higiénikus követelményeknek teljesen megfelelő fürdőt rendeznének be. A fürdőben három medencét építenének. A nagyobb közepes hőmérsékletű viz állana a vendégek rendelkezésére s ennek nagysága és mélysége olyan volna, hogy uszni lehetne benne. A két kisebb bazén közül az egyikben erősen melegített, a másikban pedig hideg vizet tartanának. Külön helyiségben volna a gőzfürdő. A kádfürdő részben tizenöt első- és nyolc másodosztályú fülkét helyeznének el. Emellett külön pihenő és masszázóterem, valamint más mellék-helyiségek volnának, úgy hogy az intézmény az igényeknek mindenképpen megfeleljen. A vizet a Béga-ból vennék és egy szűrőkészülékkel felszerelt rezervoárban tartanák s így megtisztítva kerülne a fürdőbe. A vizet a város vízből öntöznék a Plank-kertet is.

Páris grófnője.

Duse utja hazafelé. Duse Eleonora holtteste tegnap érkezett meg Newyorkba, ahol a Ferencendiek templomában ravatalozták föl. Az állomástól a templomig ezernyi tömeg kísérte a nagy művészno koporsóját. Csütörtökön egy olasz hadihajóra viszik Duse holttestét, amely elindul vele hazafelé.

A kereskedők és gyárosok nem tartanak elsejei munkásünnepet. A kereskedők és gyárosok egyesülete hétfőn délután konferenciát tartott, amelyen elhatározta, hogy mivel május elseje nem kimondott ünnep, ezen a napon nem tart munkásünnepet. A gyárak dolgozni fognak, az üzletek pedig egész nap nyitva maradnak.

Szerelmi öngyilkosság. Budapestről jelentik: A jánoshgyi erdőben két jól öltözött holttestre találtak az erdőőrök. A rendőrség megállapította, hogy a holttest Fischer Vilmos 23 éves kereskedősegédével és Habádi Böske 20 éves urileányával azonos, akik levelet hagytak hátra, hogy reménytelen szerelmük miatt önként megválnak az élettől. Előbb a férfi lőtte agyon a nőt, azután önmagával végzett.

Meghosszabbították a valutabiztosítási igazolványok érvényességét. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben a valutabiztosítási igazolványok érvényességét két hónapban állapította meg. A határidő a kiállítás napjától az áru beraktározásának napjáig számított. A beraktározás idejének igazolásul a szállítólevélen feltüntetett pecsét szolgál.

Amerikai kölesön Hollandiának. A Reuter távirati iroda jelentése szerint egy newyorki bankszindikátus negyven millió dollár kölesönt adott hatszázalékos kamattal Hollandiának.

Táncmulatság rádiózenére egy gőzös fedélzetén. A Kroonland nevű amerikai gőzös, amely Newyork és Kalifornia között közlekedik, első ízben végzett kísérletet tengeren hangosan beszélő rádiókészülékkel. A kísérlet pompásan bevált. A Scheenctadyból leadott zenét olyan jól hallották a gőzös fedélzetén, hogy mind a három osztály utasaj táncra perdültek és vígan táncoltak annak a zenének hangjai mellett, amely szárazföldön háromezeröttszáz és a tenger fölött további ötszáz méter földnyi utat tett meg.

Páris grófnője.

Első feeske. Cherbourgól jelentik, hogy a Stuttgart, Kolumbus és München nevű német gőzösöknek a francia kormány megengedte, hogy Amerikából hazatérőben francia kikötőt érintsenek. Ez az első ilyen természetű engedély, amelyet a francia kormány a német hajóknak adott.

Új lengyel pénzürték. Varsóból jelentik, hogy az új lengyel zlotira szóló bankjegyeket tegnap becsatolták ki. A régi márkabankjegyeket június 30-ig váltják be, még pedig egy zlotiért egy millióvoleszáz-ezer márkát adnak. A tőzsdei jegyzések már zlotiban történnek.

Vilmos császár fia Oroszváron. A „Mosonvármegye” című lap jelenti, hogy Albrecht, Vilmos császár fia feleségével és két gyermekével néhány hétre Oroszvárra jön, ahol Lónyay hercegi pár vendégei lesznek.

Magyar gyár győzött egy francia vasúttársaság pályázatán. Budapestről jelentik: A páris-orleansi vasút pályázatot hirdetett a legújabb típusú villamoslokomotívok szállítására. A pályázaton a világ legkiválóbb gépgyárai vettek részt. A pályázat elbírálása után két gyár kapott megbízást két-két mintamoz-

Hogy ép maradjon száj, gége, fog,
Hogy pusztuljanak a bacillusok,
Odol kell!

Mélyebben az ok!

Bérbead
a folyó
mellett
az arad
áron. Ne
is kapha
teova (Ne

Messalina: A világtörténelem legromlottabb asszonyának regénye. A hanyatlásnak indult római birodalom a haetérek társaságában dözsölő „arbiterek” bachanáliái adják a háttérét ennek a regénynek, a melynek középpontjában korának legszebb, leghírhedtebb asszonya: **Messalina**, a császárné áll. Érdekesebb és izgalmasabb ez a film minden regénynél. A kéjsóvár, buja császárné és Egglia, a hótiszta lelkű rabszolgatány páros küzdelme folyik végig a darabban Eumiusnak, a délceg és vasizmu rabszolgának szerelméért. És ezt a eselekményt teltitizdelte a szerző és a rendező a régi Róma fényűző és bűnös életének számtalan epizódjával. Pazar-nál-pazarabb atlétikai játékok, gladiátorok harca, a quadrigák feledhetetlenül szép látványt nyújtó versenyé, a minden képzeletet felül-melő bachanáliák, a szebbnél-szebb haetérek táncai és a színelmi jelenetek utólréhetetlen csodái a rendezői művészetnek. A világ e legdrágább filmjét meg a mai viszonyok mellett is szokatlanul nagy anyagi áldozattal lehetett csak megszerezni, ez okból kénytelenek vagyunk a helyarákat mérsékelten felszámolni. A közönség érdeklődése **Messalina** iránt oly nagy, hogy a pénztár a jegyeket már szerdán délután 3 órától adja ki. — Ma, szerdán nincsen előadás, takarítás miatt. — Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy ezennel hétköznapokon az előadások 7 és 9 órakor kezdődnek. — Tisztelettel: **International Bioskop.** Elveszett. A Vatrogaszna-utcából a Kleits-féle szanatóriumig elveszett egy aranyláncos karpenter. A becsületes megtaláló illő jutalom ellenében keretik e lap kiadóhivatalában leadni.

Páris grófnője.

Minden gazda, aki nem akarja kitenni magát annak a veszélynek, hogy fáradozása, munkája kárba veszik, biztosítsa vagyonát **tűz,** volésért pedig jégverés ellen és aztán nem kell félnie, ha az égen sötét felhők tornyosulnak. Biztosításokat felvesz a „Duna” biztosító társaság Veliki Beeskereki fiókja a Korona-szálló épületében.

A konyakok gyöngye a belarukvai konyak.

Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeleték értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat legjutányosabban** eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár.** Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: **Pénztár 16** Vezetőosztály 52

Vas- és fémöntvényeket Kransznál, Veliki Beeskerek. — Telefon szám 329.

Munkásbiztosítópénztári tagok figyelembe! Pénztári recepteket minden gyógyszerész készit Vel. Beeskereken. tehát a **Nikolics-gyógyszertár (Gabona tér) Czikajló-gyógyszertár (Alekszandrova (Fő) utca), Moljacz-gyógyszertár (Városház sarok), Kollarich-gyógyszertár (Petrogradska u.) is.**

Bérbeadó 8 hold bereföld a folyó gazdasági évrre, a város mellett (a melencei és egy része az aradáci országuton) jutányos áron. Negyedholdas parcellákban is kapható. **Steyer József,** Geteova (Német) utca 26. 830

Ujonnán sorozzák a hadirokkantakat.

Ma érkeztek meg Beeskerekre a felülvizsgáló-bizottság

Beeskerek, ápr. 30.

Hadügyminiszteri rendelkezés folytán az ország összes hadirokkantjait felülvizsgálják és sérülésük arányában újra osztályokba sorozzák. Alig egy évvel ezelőtt működött Beeskereken a Vajdaság többi városaiban egy ilyen soroztató bizottság, amelynek döntése alapján a rokkantság százalékaránya szerint osztályozták a jelentkezőket. Ez alkalommal már rendkívül sok, régebben lesorozott rokkantat utasítottak vissza a rokkantság igazolásáért folyamodó kérelemmel és számos hadirokkantnak pedig leszállították a rokkantsági százalékát.

Az újabb bizottság kiküldését azért találta szükségesnek a minisz-

térium, hogy most már végérvényesen megállapítsák, kik tarthatnak igényt kisebb-nagyobb nyugdíjjárulékra, helyesebben, kik vannak esélyesebb vagy jelentősebb mértékben akadályozva munkájuk elvégzésében, a háboruban szerzett betegség vagy sérülés által. **A vizsgálat ezuttal rendkívül alapos és szigorú.** Egy lapjelentés szerint megesezt, hogy egyes helységeken a régebbi rokkantoknak csak ötven százalékát sorozták be a rokkantsági osztályokba.

A felülvizsgáló bizottság, melynek az elnöke dr. Pecity orvos, ma érkezik meg Beeskerekre. A bizottság Pancešovról jön, ahol néhány napon keresztül dolgozott. Beeskereki működését előreláthatólag holnap kezdi meg. Az itteni és környékbeli illetőségű rokkantak felülvizsgálata előreláthatólag több napot vesz igénybe.

ringia is hozzátartozik és Németország lakossága 3 millióval csökkent a területi veszteségek folytán.

A születések száma a háboru után arra a szomorú megállapításra készíti a jóvátételi bizottság érdemes elnökét, hogy a francia születések száma csak 70000-el mőjja felül a halálozások számát, míg a németeknél 500000-el több született 1922-ben, mint halt meg.

Barthou beszédében e számok hangos jankiáltással azzal iparkodtak nyomatékoskossá tenni a Gloire fényében sütkérező nemzete előtt, hogy véstjósíón kiáltja feléjük: „L'esperil de la revanche est la”. A reváns veszedelme ebben rejlik.

Egy határozat, amely a törvénnyel ellenkezik.

Beeskerek, ápr. 30.

A bányági gyáripárosok szövetsége beadvánnyal fordult tegnap a pénzügyminisztériumhoz, amelyben tiltakozott az állami egyenesadók főigazgatóságának egyik téves magyarázata miatt. A főigazgatóság ugyanis ugy magyarázta az egyik fennálló törvényt, hogy a gyárak épületei után illetékegyenértéket kell fizetni és ezért kötelezte a gyártulajdonosokat, hogy a jelentős összegre rugó illetményt egyenlísék ki.

A szövetség beadványában rámutat a tévedésre és állításának indokolásául felhossa az illetéktörvényt, amely világosan, minden tévedés kizárásával kimondja, hogy a gyárak épületei az illetékegyenérték alól mentesek. A törvény tehát teljesen rácafol az állami egyenesadók főigazgatóságának elvi döntésére, mely ilyenformán ellenkezik egy törvény rendelkezésével.

A pénzügyminisztérium minden valószínűség szerint megváltoztatja az állami egyenesadók főigazgatóságának döntését, ellenkező esetben az államtanácsoshoz fordul a szövetség, amelynek hatáskörében áll a törvénnyel ellenkező miniszteri rendeleteket megsemmisíteni, illetve hatályon kívül helyezni.

Katasztrófális vihar Bótoson.

A bótosai gazdák lovai bezuhantak egy téglagyári árokba.

Beeskerek ápr. 30.

Vasárnap este nagy vihar vonult el Bótos község felett. A kérdeses időben a bótosai földmivelők a község határában, a szabadban lévő karámban tartották lovaikat, a melyek a villámlástól és a mennydörgéstől megijedve, kitörték és óriult vágatással igyekeztek a községtől ellenkező irányban. Nem messze a falutól göztéglagyár terül el, amelynek épülete körül mély árkok vannak mindenfelé. A futásnak eredt lovak feltartóztatatlannul az árokba rohantak, ahol csak reggel bukkantak rájuk a tulajdonosok. Tíz ló összetört testel holtan feküdt a földön, sok ló pedig súlyosabb-könnyebb sebesülést szenvedett.

Beeskerekéről tegnap délután kituzott Bótosra Serity Hasin lárási állatorvos, aki több előjárásági taggal még a délután folyamán kiszállt a helyszínre, hogy megállapítsa a kár nagyságát.

Franciaország a német — gyermekektől fél.

Barthou, a jóvátételi bizottság elnöke nemrégén előadást tartott ezen a címen: Francia remények. Ebben Franciaország legnehezebb problémáját, a születések számának állandó apadását állítja polgárlársai szemé elé. Összehasonlítva a németekével, arra a szomorú következtésre jut, hogy a francia helyzet több mint kétségbeesítő.

A háboru előtti Franciaország lakossága 36.770.000 volt. Németországé pedig 66.000.000.

A születések statisztikáját figyelemmel kísérve azt mondhatjuk, hogy a Franciaországban állandó esökkenésben van. 1868-ban 1 millió volt az újszülöttek száma, mely állandó esökkenéssel 1913-ban 746000-re esett, míg Németországban ugyanabban az esztendőben az újszülöttek száma 1.838.000 volt.

A háboru előtti időben Franciaország újszülötteinek száma 35-40.000-rel multa felül a halálozások számát. Németországban azonban 7-800.000-rel.

A háboru után a születések statisztikája Franciaországban még kedvezőtlenebb, bár Elzász-Lotha-

Május elsejének megünneplése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 30.

Május elsejét, a munka tradícionális nagy ünnepét az idén is méltóképpen üli meg a munkásság. A legtöbb üzembn munkaszünet lesz, hogy a munkások résztvehessenek az erre a napra tervezett ünnepegeken. Ugy a szociálista-párt beeskereki szervezete, mint a független munkáspárt és a szakszervezetek helyi csoportja falragaszkok útján hívta fel a munkásságot, hogy ezen a napon szüntessen be minden munkát és szentelje az időt a nap emlékének.

A szociálista-párt ezen a napon nagy tiltakozó gyűlést tart, a melyen szót emel az „Obznana” továbbí érvényben maradása, a munkaidő meghosszabbítása és a munkabérek leszorítása ellen. A népgyűlés a Buza-téren, kedvezőtlen idő esetén a Beograd-kávéházban lesz és fél tíz órakor kezdődik.

A Munkás-Otthonban délelőtt fél tíz órai kezdettel a független munkáspárt és a szakszervezetek rendeznek nagy májusi gyűlést, amelyen Granity Zdravko, a független munkáspárt tagja, Hermál József a helyi független szakszervezetek titkára és Repp Ferenc gyári munkás tart beszédet. A gyűlés megnyitása előtt, az egyes szónokok beszéde és a gyűlés bezárása után a helybeli dalegylet énekel. Délután három órától mulatság lesz a Krieger-féle vendéglőben, amely éjjelfutáni két óráig tart.

Keresetetik

megvétele egy használt, de jókarban levő

vastagsági és egyengető gyalogép.

Ajánlatok az ár és méretek megjelölésével

Iváncsics Konrád, Debeljácsa küldendők. 835

Ingyen

ugyan nem, de kilónként 55 dinárért kaphat 5, 10 kg-os postacsomagokban

édes paprikát.

Ha egyszer megpróbálja, állandóan vevő lesz. Nagyobb vételnél megfelelő árengedménnyel, vasúton szállítva — 50 kg-os csomagokban. — Postaküldemények utárvétel, nagyobb küldemények meggyőzés szerint.

Donáth és Csélics-cégnél, Debeljácsa, Bánát

TÖZSDE

Április 29

Beograd. A beogradí tőzsde az ünnepe miatt zárva.

Zürich, Berlin 131 és fél, Budapest 00073 és háromnegyed, Newyork 562 és fél, Milánó 2515, Prága 1650, Wien 0007927, Szófia 415, Bukarest 290, Beograd 705, London 2465, Páris 3530.

Budapest. A devizaközpon hivataltos árfolyamai. Beograd dinár 1030-1065, Bekarest, lei 420-440, London, font 361600-371600, Milánó, lira 3690-3890, Newyork, dollar 2450-24750, Páris, frank 5320-5480, Prága, szokol 2420-2490, Wien 11630-11950, Napoleon 293400, takarékkorona 112.

Az értékpapirpiac.

(Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	82)	76
Magyar Ált. Hitel	(700)	670
Resü Magy. Keresk.	(16:0)	1550
Leszám. és Pénzv.	(106)	99
Pesti Hazai	(5365)	4970
Hermes váltóüzlet	(685)	65
Salgótarjáni	(744)	728
Rimamurányi	(152)	143
Egisz	(65)	53
Dél cukor	(715)	685
Horvát cukor	(1125)	1125

Polgármesteri hiv. Velikibecskerek.
8898.924. szám. XIX

Hirdetmény.

A velikibecskereki polgármesteri hivatal a városi rendőrség részére szükséges 25 darab vízhatlan pelérine (gallér) beszerzése céljából az árlejtést kiírja

Az ajánlatok a polgármesteri hivatalban legkésőbb f. é. május hó 10-én d. e. 10 óráig adandók be lepecsételt borítékban, egy mintával és a feltételek egy példányával, mely feltételek a városi számvevőségénél kaphatók.

Velikibecskerek, 1924. április 25.
Alekszity s. k., polgármester.

Izr. hitközség előjárósága Velikibecskerek.

Pályázat.

A velikibecskereki izr. hitközség pályázatot hirdet egy kizárólagosan kóser hus elárúsítására szolgáló **mészárszék** felállítására, mely nem lehet kapcsolatos a nem kóser húst kiszolgáló mészárszékkel.

Felvilágosítást ad a hitközségi iroda.

Velikibecskerek, 1924. április 29.
850
Az előjáróság.

Községi előjáróság Lukinoszelo.
531/1924. sz. 845

Lukinoszelo község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy az iskola tatarozásával járó asztalosmunkák kiadására f. é. május hó 6-án délelőtt 10 órára árlejtést ír ki.

Költségvetés a kiadandó asztalosmunkákról a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Lukinoszelo, 1924. évi április hó 25-én.

Előjáróság.

URI VILLA VRSACON

a park mellett.
családi okok miatt
ELADÓ.

Esetleg a berendezés egy részével, amely áll antik-butorból, perzsaszőnyeg, régiségek, híres japán fametszet-gyűjtemény, Steinway-féle zongora stb. ből.

Kézpénzfizetés nem okvetlenül szükséges.

Felvilágosítást ad:

Adler István, Vrsac.

844

Od izaslanika kovačićkog kr. sreskog suda Stevana Majora p. ofic.
Broj Gn. 2415-1923. 848

Dražbena objava.

Potpisani izaslanik suda u smislu §-a 102. zak. čl. 60. od 1881. god. ovim objavljuje, da će se usljed odluke kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku br. 4716-1923. u korist Srpsko Trgovačko D. D zast. po advokatu Dr-u Žigmondu Hubertu iz Vel. Bečkereka, na javnoj dražbi prodati popisane nekretnine u zapisniku od 28. decembra 1923. god. i procenjene u vrednosti od 7900 Din a koje se sastoje od predmeta: 20 met. zimski štof, 30 met. letnji štof, 50 met. parheta, 50 met. ciceva razne boje i 100 para čarapa.

Po odluci kr. sreskog suda u Kovačići br. Gn. 2415-1923. odredjena javna dražba, radi podmirenja glavnice od 4553 Din 50 para 070j od 26. septembra 1923. god. pripadajućih 6% kamata i dosada ustanovljenih troškova u iznosu od 856 Din održaće se **2. maja 1924. god. u 2 sata posle podne** na licu mesta u Opavu u radionici dužnikom pod kućnim br. 290. na koju se pozivaju sva ona lica, koja se žele nadmetati s tim, da će se odnosne nepokretnine u smislu §-a 107 i 108. zak. čl. 60. od 1881. god. po naplati kupoprodajne cene u gotovom, a u slučaju nužde i ispod procenjene vrednosti, prodati.

Dražba, koja je bila odredjena na 19. aprila 1924. god. zvanično se obustavlja.

Kovačića, 19. aprila 1924. god.

St. Major, izaslanik suda.

A kladohivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Figyelem!

Ha jól és olcsón akar étkezni és kevés séta mellett pénzt akar megtakarítani, akkor abonálja magát a **Hollóssy-féle vendéglőben**, Petrogradszka (Melencei) u., hol kitértő kapható **Heti abonoma 130 dinár.** (Ebéd: leves, hus, főzelék, tészta és minden este friss vacsora). Ujjonnan átalakított **kuglipályám** állandóan a t. közönség rendelkezésére áll. : Fedett kerti helyiség! : Kitértő kúdrici borok! : Tisztelettel: 832

házikoszt

HOLLÓSSY JÓZSEF, vendéglős.

Irodahelyiségeinket

a mai napon Brigadir Risztitya (Aradáci) utca, a Sander-féle házba helyeztük át.

Szlavóniai Szénkereskedelmi Társaság főkja

Kaufmann i Drugovi V. becskerek. 814
Telefonszám 206.

A Brigadir Risztitya (Aradáci) utcában ásandó pincéből kikerülő **föld- és törmelékanyagnak** (coa 120 köbméter) 842

ingyenes elszállítása végett jelentkezni lehet **Mattern és Huszár** építési irodában, Pupinova (Árpád) utca 23. szám alatt. — Telefon 163 sz.

Prima disznózsir

kilogrammonként 35 dinárért detailban is kapható

Kanitz és Leipniker cégnél

Velikibecskerek
Pašičeva (Tomasováci) utca 5. szám volt Radió-féle raktár. 834

Házeladás!

A Deszancsityeva (Karácsonyi) u. 381. számú ház (a volt Benó-féle cipőgyár mellett) szabad kézből igen jutányos áron azonnal eladó Vétel esetén azonnal beköltözhető. Bővebb felvilágosítással szolgál: **ALBRICHT MÁTYÁS** kádármester, Velikibecskerek. 831

Szives figyelmébe!

Ezennel van szerencsém szives tudomására adni, hogy a „Pányi és Merschbacher téglagyár és építkezési vállalat” cégből kiléptem és azt rövid idő óta mint államilag vizsgázott kőművesmester

Merschbacher János

cég alatt önállóan tovább vezetem. Elvállalom az építkezési szakmába vágó összes munkákat, u. m. építkezési tervezetek, költségelőirányzatok stb. gyors és pontos kivitelét.

Merschbacher János

843 államilag vizsgázott kőművesmester.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Becskerek.

Nagy alkalmi vásár!

Dus választéku raktáram és a mérsékelt árak minden versenyt kizároak!

Telhalmozott raktár végett áruimat mélyen leszállított áron árusítom ki: 816

Vászon — — — 13 Din-tól fölfelé	Mosószővet — — 19 Din-tól fölfelé
Sifonok — — — 20 " " "	Nadrágnak való szövet, duplasz-les — — — 45 " " "
Zefírek — — — 17 " " "	Damaszt — — — 23 " " "
Batisztsifon — — 20 " " "	Nőiszövetek — — 20 " " "
Kreton — — — 18 " " "	Férfiszövetek — — 75 " " "
Festő — — — 18 " " "	Ágygarnitúrák — 500 " " "
Féldelén — — — 14 " " "	Krepp de-chin, minden színben 100 " " "
Grenadin, mintázott 15 " " "	Krepp Georgett — 160 " " "
Ettamin és Marquissett — — — 19 " " "	Marocain — 140 " " "
Svájci ettamin, duplaszélés — 36 " " "	Libelle — 150 " " "
Angol ettamin, mintázott — — 32 " " "	Tuten Cah-men — — — 18 " " "
Organdy, minden színben — — — 40 " " "	Mosóselyem — — 70 " " "
Liberti-szatén — 40 " " "	Nyersselyem — 100 " " "
Ruhavászon, minden színben — 19 " " "	Ruhabársony, 120 cm széles — — 260 " " "
Krepp Tuten Cah-men — — — 18 " " "	Selyemkendők — 70 " " "
Epongé, duplaszélés — — — 48 " " "	Selyemsálók — 120 " " "
Gyapjudelén — — 55 " " "	
Selyemvászon — 32 " " "	
Krepp, ruhának, minden színben 22 " " "	

Győződjék meg személyesen a dus választékról és arról, hogy mennyit takarít meg, ha nálam vásárol!

Raktáron tartok legfinomabb, középminőségű és olcsó árut is!

Wogh Mihály

kézmű- és divatárkereskedése

Velikibecskerek, Zsitni trg (Buza-tér)

Kladja Pleitz Fer. Pál